

AUSCHWITZ EN DE VEERTIGDAGENTIJD

Eind januari hebben wij her gedacht dat 75 jaar geleden het vernietigingskamp Auschwitz werd bevrijd. De verhalen over het kamp maken stil. De nazi's hebben alleen al in Auschwitz meer dan een miljoen mensen op fabrieksmatige wijze omgebracht. Vooral joden maar ook Sinti en Roma.

Beschaving flinterdun

Nadenken over Auschwitz maakt duidelijk dat mensen uitermate wreed kunnen zijn. Als je de beelden ziet en de verhalen hoort over de vernietigingspraktijken, wordt duidelijk dat onze beschaving veelal flinterdun is. Hun jodenhaat maakte de kampbeulen tot brute moordenaars. Hun dubbelleven blijft een raadsel. Voor hun eigen gezin waren het vaak zorgzame echtgenoten en vaders. Voor de gevangenen in het kamp werden het tirannen.

Kerstening mislukt?

Nog steeds blijft het een pijnlijke vraag hoe in een land als Duitsland, na minstens 1300 jaar evangelisatie, zovelen in de ban

van Adolf Hitler konden komen. Natuurlijk was Duitsland na de Eerste Wereldoorlog vernederd en had de economische crisis velen in armoede gedompeld. Maar vormt dat een voldoende verklaring voor de massale steun voor het nazisme? In velerlei opzicht vormt de nazi-ideologie immers het anti-evangelie. Een giftig mengsel van verheerlijking van geweld, rassenwaan en het recht van de sterkste. De gedachte dringt zich op dat de kerstening van de Duitse bevolking uitermate oppervlakkig is gebleven.

Anti-judaïsme

De jodenvervolging is voor christenen, een reden tot schaamte. Het kerkelijk anti-judaïsme heeft de aversie tegen de joodse gemeenschap alleen maar gevoed. De nazi's konden citaten van theologen letterlijk overnemen om hun haat tegen de joden te staven. Gelukkig heeft de Kerk na de Shoah een bekering doorgemaakt. Wij beseffen meer dan voorheen dat wij staan op de schouders van Israël. God heeft zich in Jezus geopenbaard in een joodse mens. Gods heil stroomt vanuit Israël naar alle volkeren.

God in Auschwitz?

Het grote lijden tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft tallozen doen vragen: waar was God in Auschwitz? Veel joden hebben, door de verschrikkingen die zij moesten doorstaan, de omgang met God verloren. Andere joden bleven, ondanks alle beproevingen, trouw aan God.

Zij konden geloven dat God sterker was dan het geweld van de nationaalsocialisten. God was hun laatste houvast. En met de naam van God op de lippen gingen zij hun lot tegemoet.

Het geheim van het kruis

'Waar was God in Auschwitz?' is ook een vraag van veel christenen. Hoe is het grote lijden te verbinden met het geloof in een liefdevolle en almachtige God? In de komende Veertigdagentijd staan wij stil bij de opgang van Jezus naar Jeruzalem, naar zijn marteling en kruisdood. De God die wij in Christus ontmoeten is een God die is afgedaald in de menselijke ellende. Hij is met ons solidair geworden tot in de dood. Als wij over Gods almacht nadenken vanuit het kruis en de opstanding van Jezus wordt duidelijk dat almacht vertaald kan worden met weerloze overmacht. Op Goede Vrijdag verdraagt Christus het kwaad en sterft op Golgotha. Weerloos en eenzaam. Maar Goede Vrijdag vormt niet het laatste woord. Op Paasmorgen komt Jezus zijn leerlingen tegemoet als de Levende en toont zijn overmacht. Voor christenen die worstelen met Auschwitz maar ook met het lijden in hun eigen bestaan, wordt hier een beginnend antwoord gegeven op de vraag waar God is in het duister van het leven. Dat wij ons vastklampen aan deze God die ons in Christus ook vandaag nabij wil zijn.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

maart 2020

(ma-vrij 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

- 1 Eucharistie kathedraal
- 2 11.00: Permanente Raad, Utrecht
- 3 13.30: gedragscode pastoraat, Uden
- 5 10.00: stafvergadering
14.00: Orde van Malta, Utrecht
- 7 9.00: Eucharistie en gastcollege, Sint-Janscentrum
- 8 Eucharistie
- 9 19.30: diakenberaad
- 10 10.00: bisschoppenvergadering, Vleuten
19.30: lezing Christenunie, Utrecht
- 11 10.30: MLB/LKDB
15.00: dekenale visitatie, Schijndel
- 12 10.00: stafvergadering
19.30: lezing Dominicuskerk, Nijmegen
- 13 18.30: ontmoeting neo-catechumenaat, Eindhoven
- 14 12.30: Eucharistie priesterstudenten Nederland
19.00: H. Vormsel Nistelrode
- 15 Eucharistie
- 16 15.00: milieuwerkgroep
19.30: Ronde Tafellezing, Tilburg
- 17 10.00: benoemingencommissie
18.00: netwerkvond, Emmaus Helvoirt
- 18 12.30: bezoek penitentiare inrichting, Zeeland
- 19 10.00: stafvergadering
19.30: lezing Laudato Si, Lichtenvoorde
- 21 19.00; H. Vormsel Schaijk Stille Omgang Amsterdam
- 22 Eucharistie
- 23 17.00: Adrianusstichting, Voorhout
- 24 conferentie 'De Missionaire Parochie', Oudenbosch
- 26 10.00: stafvergadering

- 19.30: visitatie, Asten
- 27 14.00: platform Rome-Reformatie
- 29 Eucharistie
- 30 10.00: opening pelgrimsroute Santiago de Compostela, kathedraal
- 31 10.00: DPO

Power of Fire

Een dag vol vuur! Samen met andere vormelingen het vuur van de Heilige Geest (verder) ontdekken en mee naar huis nemen, dat gunt u toch alle vormelingen uit ons bisdom? Kom daarom samen met de vormelingen uit uw parochie naar deze geweldige dag op zaterdag 18 april 2020 en laat hen ervaren dat de Kerk jong, levendig en vol vuur is!

De dag wordt gestart om 10.00 uur met een eucharistieviering in de kathedraal in Den Bosch. Met het vuur en het kruis voorop zullen we, na de viering, naar het Sint-Janscentrum gaan waar, na een welkom, de springkussens en de spellen op de vormelingen staan te wachten! De middag staat in het teken van leuke, verdiepende en uitdagende workshops. Rond 16.00 uur is het programma afgelopen en krijgt iedereen het vuur mee naar huis.

Meer informatie vindt u op de Bisdomwebsite onder het kopje *Jongeren en Geloof*.

Help mee met de Power of Fire!

Ben je tussen de 16 en 30 jaar? Dan kunnen we jouw hulp op

vrijdag 17 en zaterdag 18 april tijdens de Power of Fire goed gebruiken! Tijdens deze dag willen we, net als vorig jaar, aan de vormelingen laten zien dat de kerk jong, levendig en vol vuur kan zijn! We hebben mensen nodig om te helpen bij de workshops, de catering, het 'bewaken' van de springkussens, ondersteuning bij de eucharistieviering, begeleiden van de tocht tussen de kathedraal en het Sint-Janscentrum, kortom genoeg te doen! Maar het allerbelangrijkste is gewoon dat je er bent en zo aan de vormelingen laat zien dat geloven niet ophoudt na het vormsel, maar dat er ook jongeren zijn die geloven!

Heb je interesse om mee te helpen? Stuur dan een e-mail naar: jongeren@bisdomdenbosch.nl en meld je aan. Samen maken we er een fantastische dag van!

Benoemingen/ontslagen

Per 1 november 2019 zijn door Mgr. G. de Korte herbenoemd als lid van het Kathedraal Kapittel: de hoogerwaarde heren drs. **A.H.P. Brouwers** te Best, **L.J.M. Spijkers** te Oirschot, drs. **H.G.T.J. Miltenburg** te Tilburg, **J.M.M. van de Laar** te Uden en mr. drs. **J.G.N.M. van Rossem** te Boxtel.

Per 1 november 2019 is door Mgr. G. de Korte eervol ontslag verleend als lid van het Kathedraal Kapittel aan de hoogerwaarde heren **C.J.A. Bertens** te Tilburg en drs. **C. Mennen** te Vlijmen.

De eerwaarde heer drs. **V.V. Palte** te 's-Hertogenbosch per 6 januari 2020 benoeming tot diaken van de parochie St. Jan evangelist te 's-Hertogenbosch onder gelijktijdig eervol ontslag als diaken van de pastorale eenheid Heilige Maria - St. Jan

evangelist te Rosmalen-'s-Hertogenbosch.

Mevrouw **M.J.H. Drent** te Wijchen per 1 februari 2020 eervol ontslag van de opdracht als coördinator familiepastoraat van de parochie Heilige Martinus te Cuijk.

De zeereerwaarde heer drs. **M.A. van Zutphen** te Tilburg per 1 april 2020 wegens emeritaat eervol ontslag als pastor van de parochie De Goede Herder te Tilburg.

De eerwaarde heer **A.J.M. Schepens** te Aarle-Rixtel per 1 mei 2020 wegens emeritaat eervol ontslag als diaken van de parochie Heilige Damiaan de Veuster te Helmond met gelijktijdig de zending als diaken voor het Centrum Levensvragen Zuidoost Brabant.

De zeereerwaarde heer drs. **J.R.M. Groos** te Kaatsheuvel per 1 juni 2020 wegens emeritaat eervol ontslag als pastor van de parochie Heilige Willibrord te Loon op Zand-Kaatsheuvel.

In memoriam

Op 25 januari 2020 is te Grave overleden de eerwaarde heer **Cornelis Alphonsius Maria Janssen**, emeritus-diaken van de parochie De Twaalf Apostelen te Wijchen.

Diaken Cees Janssen is geboren te Nijmegen op 24 september 1944 en tot permanent diaken van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 25 september 1998. Hij werd benoemd tot diaken van de parochie De Hoeksteen te Wijchen welke parochie in 2010 is opgegaan in de parochie De Twaalf Apostelen. In 2013 is aan hem wegens emeritaat eervol ontslag verleend.

Moge hij rusten in vrede!

Wereldjongerendag

Naast de internationale Wereldjongerendag is er ieder jaar een nationale Wereldjongerendag die ook in ons eigen bisdom wordt gehouden! In ieder bisdom, wereldwijd, komen tieners en jongeren samen op uitnodiging van de Paus. Vieren, ontmoeten en in verbondenheid met tieners en jongeren uit elk denkbaar en ondenkbaar land bouwen aan één wereldkerk!

Wereldjongerendag 2020
JONGEMAN IK ZEG JE, STA OP
(LUCAS 7:14)

Wanneer: Zondag 5 april 2020 10:30 uur - 18:00u	Vier Ontmoet Verdiep Bezin Sta Opi
Waar: Parochie Sint Petrus Uden	Samen met tieners en jongeren uit ons bisdom staan wij op voor ons geloof met een inspirerende eucharistieviering, heerlijke lunch, verschillende workshops, in stilte bij God komen en een gezellige afsluiting rondom de frietkraam.
Aanmelden (t/m 1 april) via het aanmeldingsformulier op www.jbdb.nl	Een speciale dag voor tieners en jongeren uit het bisdom van 's-Hertogenbosch, georganiseerd door Jong Bisdom Den Bosch in samenwerking met Petrus 2.0.

Jong Bisdom Den Bosch organiseert, in samenwerking met Petrus 2.0, dé Wereldjongerendag -voor alle tieners en jongeren (12-30 jaar)- op zondag 5 april 2020 in de Sint Petrusparochie van Uden. Elke jaar geeft Paus Franciscus een thema aan deze dag. Dit jaar is het thema: Jongeman, ik zeg je, sta op! Samen met tieners en jongeren uit het bisdom van 's-Hertogenbosch staan wij op voor ons geloof met een inspirerende eucharistieviering, heerlijke lunch, verschillende workshops, in stilte bij God komen en een gezellige afsluiting rondom de frietkraam.

Vier, ontmoet, verdiep, bezin en sta op!
Beleef jij - net als vele anderen in de hele wereld - met ons deze Wereldjongerendag?

Meld je aan vóór 2 april via het aanmeldformulier op onze site. (Tiernegroepen mogen zich als groep aanmelden. De keuzes voor workshops ontvangen we dan graag per e-mail: jongeren@bisdomdenbosch.nl).

Praktische informatie:

Datum: Zondag 5 april 2020

Tijd: 10.30 - 18.00 uur

Locatie: Kerkstraat 24-25, Uden

Aanmelding: Mogelijk t/m 1 april via aanmeldformulier op de website.

Netwerkbijeenkomst 17 maart 2020

De jaarlijkse netwerkbijeenkomst van het bisdom van 's-Hertogenbosch is op 17 maart a.s. in bezinningscentrum Emmaus, Udenhoutseweg 15 in Helvoirt.

Voor meer informatie en aanmelding zie:

www.bisdomdenbosch.nl

Week van Bernadette

Voor velen is Lourdes een begrip geworden. Lourdes heeft natuurlijk alles te maken met Bernadette Soubirous. Maria is een aantal keren aan Bernadette verschenen. En de boodschap van Maria is even eenvoudig als duidelijk. Mensen worden opgeroepen tot bekering en gebed. Wij worden uitgenodigd om ons leven af te stemmen op Jezus en zijn Evangelie steeds meer gestalte te geven.

Van **maandag 11 mei tot en met zondag 17 mei** komen de relieken van de heilige Bernadette naar Nederland. Deze relieken zullen in alle bisdommen worden ontvangen. Ons bisdom bijt de spits af op maandag 11 mei. Samen met Mgr. Woorts, hulpbischop van Utrecht en bisschop-referent voor de bedevaarten,

zal Mgr. De Korte voorgaan in de Sint Jan in een Mariavesper. Tijdens deze vesper zullen de relieken van Bernadette worden binnengedragen.

De vesper vormt de aftrap van een week met allerlei activiteiten.

Iedere dag heeft een eigen thema en doelgroep.

Programma

11 mei

ontvangst relieken tijdens Maria-vesper (*iedereen welkom*)

lezing Maria in de kunst (*iedereen welkom*)

12 en 13 mei

programma voor *scholieren*

14 mei

ontvangst *zorgbehoevenden*

15 mei

Samen eten - samen vieren (*jongeren*)

Film: je m'appelle Bernadette (*iedereen welkom*)

16 mei

Bossche route van Bernadette (*gezinnen*)

Feestmaaltijd (*genodigden*)

Heilige mis (*iedereen welkom*)

Lichtprocessie (*iedereen welkom*)

Wake (*iedereen welkom*)

17 mei

Presentaties en ontmoeting voor *vrijwilligers bedevaarten*

Overdragen relieken tijdens Mariavesper (*iedereen welkom*)

Naast deze activiteiten is deze week *dagelijks in de kathedraal*

- 08.15 uur Laudan
- 12.00 uur Rozenkransgebed
- 16.00 uur Vesper

De uitnodigingen voor alle activiteiten worden in de tweede week van maart verstuurd. Voor alle activiteiten is het noodzakelijk om aan te melden. Alle vieringen zijn vrij toegankelijk.

Take Care 2

Take Care, een activiteit voor jongeren (16-30 jaar) waarbij ontmoetingen van naastenliefde centraal staan. Omkijken naar een ander en letterlijk de handen uit de mouwen steken. Van elkaar leren, elkaar verrijken, vernieuwen en inspireren door er letterlijk 'te zijn'. Je zet de stap naar een ander en daarmee ook naar de Ander (God). Door de ander kom je de Ander ook weer op het spoor. Onderdeel uitmaken van elkaars 'Hartstocht'!

Het jaarthema van Jong Bisdom Den Bosch (JBDB).

JBDB is een onderdeel van het bisdom, gevoed door het geloof. Zij organiseren activiteiten om jongeren en tieners dichter bij God te brengen. Dit doen zij op een frisse wijze met leuke en verdiepende activiteiten.

Deze Take Care wordt georganiseerd in samenwerking met de

parochie H. Kruis te Nuenen en Jongerenkoor Jocanto, een vierstemmig koor uit Nuenen, met het motto: "meer dan zingen alleen"!

Take Care zal plaats gaan vinden op zondag 8 maart in Nuenen. We vieren in de ochtend samen de Eucharistie. Na gezamenlijk koffie drinken met de lokale gemeenschap en het nuttigen van een lunch zal de middag in het teken staan van ontmoetingen van naastenliefde.

Praktische informatie:

Datum: Zondag 8 maart 2020

Tijd: 11.00 - 16.30 uur

Locatie: Park 53-55, Nuenen

Aanmelding: t/m 1 maart

Als je vragen / opmerkingen hebt kan je contact opnemen met Ingrid van Zeeland (medewerker JBDB) via:

ivzeeland@bisdomdenbosch.nl
073 523 20 61 / 06 285 818 84

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het *pastoraal kader* en bij *belangstellenden*.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11

5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070

5200 B 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl